

La comtessa del «mono» blau

Demana «dos ditets» a la barra i ja saben què vol dir. Va ser cofundadora d'Els Comediants. A l'hora en punt, quan ha arribat al Teatre Lliure de Gràcia, tria un dels centres de flors que hi ha al 'hall' i se l'endú a la taula del restaurant on parlem. Fa teatre de tota la vida, diu. I també manifesta que és molt normal, que rega els geranis i que posa la rentadora a casa. I que quan va al supermercat, si la coneixen, és perquè la nit anterior ha sortit a la televisió.

Andreu Sotorra

Vostè també és un producte d'Els Pastorets?

—No. Jo sóc d'Esparreguera. I per tant, això ja diu quin són els meus inicis en el teatre.

—*¿I el pas cap a un camí més professional?*

—Segurament que amb Els Comediants, amb qui vam fundar el grup. Després vaig anar a París. I, en tornar, vaig començar a treballar al Lliure.

—*Però, abans vull dir...*

—Sí, a Esparreguera. La meua germana ja feia teatre. Després amb un grup que es deia El Gog... ¡És clar que, si busquem molt, hi ha la Passió, el meu avi i el burret, tots a l'escenari!

—*Ja que tenim el burret, doncs, parlem de la sortida a París. Va ser una fugida típica o hi va haver altres motivacions...*

—No, no, res de fugida. Vaig anar a París amb una beca que em van concedir per aprendre més bé l'ofici. Hi havia aleshores unes tècniques, parlo del 74, que aquí encara no havien arribat i que buscaven una manera de fer més oberta.

—*¿I el lligam posterior amb el Teatre Lliure?*

—A París, ja havia perdut una mica el contacte, i des d'allà estant vaig saber que s'estava gestant el Lliure. I em va interessar. I vaig pensar que potser podia començar a posar-me en una cosa nova.

—*¿I aquest trencament entre el ritme frenètic, bulliciós, alegre dels Comediants i el clima aparentment més calmat del Lliure com va resultar...? ¿Enyorava aquella manera de fer espectacle?*

—No. Jo considero que he tingut molta sort sempre. Les coses m'han vingut rodades. Jo no em pensava que entraria al Lliure. Però després de tots aquests anys hi he pogut intervenir en més de vint-i-quatre obres de teatre i això és una gran sort amb una contrapartida, moltes hores de treball i ha-

ver de prescindir de moltes coses, però tot són opcions que prens...

—*¿És veritat que al principi l'Anna Lizaran pintava decorats amb «mono» blau...?*

—Sí. I tant. Aquí mateix, al Lliure. Aquí passàvem i hem passat per totes les feines, pintar parets, pintar escales, netejar els lavabos, enganxar cartells i fer d'oficinista, assajar i fer d'actriu... Tot...

—*¿Els seus començaments al Lliure van molt lligats a Lluís Pasqual, oi?*

—Sí perquè el Lluís i jo ja ens vam conèixer en aquells famosos centres d'estudis d'expressió del carrer Aribau que dirigien en Montanyès, la Capmany. El Lluís n'era alumne i molta altra gent que ara és coneguda.

—*¿I amb tants papers com vostè porta interpretats no comença a ser, psíquicament, una barreja de tots els personatges?*

—No, perquè per a mi és com un joc. El teatre és un joc. Un personatge empeny l'altre... Van i vénen...

—*¿Què queda del primer, el que va obrir el Lliure, el de Camí de nit, l'any 76?*

—És un personatge que sempre he recordat, sí. Va ser la primera obra i en tinc un record entranyable. Una llençada de flors al cementiri de l'escenografia on tenia el marit cada vespre enterrat...

—*I del rei Peter, de Leonci i Lena?*

—Tot el que havia après de clown a l'escola de Lecoq... Feia d'home.

—*¿Se li fa difícil interpretar un paper d'home? Ja ho ha fet més d'una vegada. Tres, em sembla...*

—Sí, tres. Aquest que dèiem, el de *Al vostre gust*. I recentment amb *Sézuan*...

—*Hi comença a tenir la mà trencada...*

—Practico el transvestisme, sí.

—*D'aquí a...*

—¡D'aquí al Paral·lel, sí!

—*¿Després diran de la seriositat del Lliure!*

—Sí, però és una interpretació sem-

pre caricaturitzada. A *La bona persona de Sézuan* no va ser tan senzill.

—*I en el paper de comtessa que ara fa a Les Noces de Fígaro, ¿què s'hi barreja d'aquest bagatge de papers anteriors?*

—Podria dir una cosa que em va dir el Lluís Pasqual el dia de l'estrena. Per això la puc dir. Que no només en mi, sinó en tota l'obra en general es veien tots els anys de Lliure que portem al damunt.

—*¿Un estil?*

—Sí, un estil que s'ha creat i un rigor especial que per força s'ha de notar després de dotze anys.

—*¿Alguna vegada ha tingut ganes d'engegar a dida algun personatge, d'odiar-lo? Per exemple, la Nataixa, de Les tres germanes de Txèkhov. ¿No li queia bé?*

—Sí, aquest personatge és d'aquells que d'entrada vaig rebutjar. Jo volia fer una de les tres germanes, però va ser un sentiment que em va durar poc. Perquè tot i que el públic també el rebutjava, jo després el vaig defensar molt. Fins a les últimes conseqüències. Però són riscos que cal córrer. Una vegada l'has defensat i l'has recreat, te l'estimes més que els altres.

—*Comtesses, marqueses, princeses, alcohòliques, prostitutes, clowns, criades i amants, homes, dones... ¿No se'n quedaria cap?...*

—Per a mi, interiorment, tots aquests personatges tenen alguna cosa. No sabia com destriar-ne un...

—*¿I quan l'Anna Lizaran no fa teatre, ni cine, ni televisió, quina Anna Lizaran ens queda?*

—La Lizaran-Anna, la dona més normal del món. Els geranis, les feines de casa, el supermercat, planxar, cuinar i rentar, llegir, escoltar música...

—*I allò de: «ahir la vam veure per la tele»?*

—Alguna vegada, al pa, al super... Però no necessito ulleres de sol. Puc passejar tranquil·lament.

—*¿Però agrada o no agrada que et coneguin i et reconeguin?*

«M'agrada que les crítiques siguin bones, que et donin premis i que la gent et reconegui pel carrer».

—A mi em fa l'efecte que sí. A mi m'agrada que aplaudeixin, que les crítiques siguin bones, que et donin premis i que la gent et reconegui pel carrer. Perquè fas una cosa perquè es valori, ¿oi?

—Però ja té un premi amb el nom de Lluitadora. Per alguna cosa deu ser...

—Res de karate. És un premi que em sembla que tenia relació amb *Al vostre gust* i per *Una jornada particular*, que vaig fer amb Flotats.

—¿Com veu els booms de joves com en Belbel, que recentment ha tingut tantes obres en cartellera?

—No el conec gaire personalment. Però em sembla que el boom pel qual va passar pot ser molt perillós en el món del teatre. A mi em sembla que se li ha exigit molt d'entrada i que les

coses van una mica més pausadament, més treballades, s'han de pair.

—Quan el Lliure va començar, el Lluís Pasqual també es donava a conèixer com a personatge jove...

—Sí, sí, però... És que de fet el Pasqual és un tio molt interessant. És una mena de bogeria andante del teatre que costa de seguir i de veure on pot anar a parar.

—Algú va dir de vostè que «aquella Helena feia l'ullet amb una malícia estúpida però es tornava ingènua»...

—¿L'ullet...?

—Són frases per a la història...

—Ja està dit, doncs. Sí. Aquelles ganes de fer còmplice el públic, de dir-li que jo t'estic mostrant això aquí dalt a l'escenari, però que estem fent teatre. Tot, mentida absoluta.

—¿Per què és tan discreta en la seva vida privada?

—No m'interessa gens entrar a la roda.

—A vegades la frivolitat ajuda...

—Sí, però és una mala passada per als que t'envolten. ¿Quina culpa en tenen, que tu et dediquis a l'espectacle?

—¿I el públic que s'aguanti...?

—Que aplaudeixi... Ja he dit que m'agrada.

—Deixi'm llegir i acabo: «La meravellosa Rosalina és una veritable polifonia d'actituds i d'emocions, sempre capriciosa, romàntica, al capdavant desesperada quan se sent sola, tímida quan vol i agosarada en la conquesta amorosa, freda i distant en l'engany, alegre i divertida...» ¿És això?

—Pot ser això, sí.

—«...un treball preciós, magistral».

—M'acabo els dos ditets.

—Faci, faci... el Lliure és casa seva. □